

OKUL TEMELLİ AİLE DANIŞMANLIĞI

Prof. Dr. Serap NAZLI

Pursaklar RAM, 2019

**Aile
danışmanlığının
gelişiminde
önemli faktörler
(ABD ve Avrupa):**

Psikanalitik tedavilere eleştiriler

Şizofreni hastaları ile yapılan çalışmalar

Bateson'un «genel sistemler» teorisini ve «sibernetik» kavramlarını aileye aktarması

Artan boşanma oranları

Çocuk-ergen problemleri (SUÇ)

Aile Terapisi/Aile Danışması Yaklaşımları

Tedavi odaklı:
Hasta aile ve
aile terapisti

Gelişimsel ve
önleyici odaklı:
Nevrotik aile ve
aile danışmanı

Türkiye'de Aile Danışmanlığı

Üniversitelerde
projeler 1980

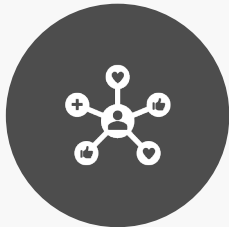
Aile ve Evlilik
Terapileri derneği
1999

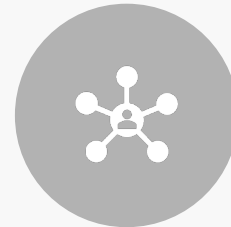
Evlilik Terapileri
derneği 2000

Kadın ve Aileden
Sorumlu Bakanlık
1990-2011

Aile ve Sosyal
Politikalar Bakanlığı
2011-2018

Aile, Çalışma ve
Sosyal Hizmetler
Bakanlığı 2018 -

İstanbul Sözleşmesi

(Ailenin
Korunması ve
Şiddetin
Önlenmesi
Kanunu, 20 Mart
2012)

Kadına yönelik her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak

Kadınların güçlendirilmesi yolu dahil kadın ve erkek arasındaki temel eşitliği teşvik etmek,

Şiddet mağdurlarına yardım edilmesi için kapsamlı bir çerçeve, politikalar ve tedbirler geliştirmek,

Uluslararası işbirliğini teşvik etmek,

Bütüncül bir yaklaşım benimsemek

Etkili işbirliği sağlamak için kuruluşlara ve kolluk kuvvetlerine destek ve yardım sağlamaktır.

**Aile Danışma
Merkezleri
Yönetmeliđi
(4 Eylül
2012, sayı
28401)**

Aile danışma merkezlerinin ana çerçevesi

Aile danışmanı

Aile meslek elemanı

Kimler bu hizmeti sunabilir?

4 Eylül 2012 tarih ve 28401 sayılı yönetmelik (madde 14):

- Psikolojik Danışma ve Rehberlik (PDR)
- Psikoloji
- Sosyal Hizmet
- Sosyoloji
- Çocuk Gelişimi
- Tıp
- Hemşirelik

MYK: Aile Danışmanı Meslek Standardı

18.04.2014 tarih ve 28976 sayılı Resmi Gazete:

Meslek Tanımı

- Aile Danışmanı (Seviye 6) İş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite sağlamaya ilişkin önlemleri alarak aile danışmanlığı süreçlerinde aile değerlendirme, danışmanlık uygulamalarını planlama ve müdahale süreçlerini yönetme ile mesleki gelişim faaliyetlerini yürütmeye ilişkin bilgi ve becerilere sahip nitelikli kişidir.

Çalışma Ortamı ve Koşulları

- Aile Danışmanı (Seviye 6) genellikle mesleğe uygun donanıma sahip ofis ortamlarında çalışır. Gerektiğinde eğitim, inceleme ve benzeri görevler için ofis dışı çalışmalar yürütebilir.

Ruh Sağlığı Yasa Tasarısı (2018)

**Koruyucu-Önleyici
Ruh Sağlığı
Hizmetleri (Madde-
6):**

Birincil önleme:
Henüz ruh sağlığı
olumsuz
etkilenmemiř
kiřilere

İkincil önleme: Ruh
sağlığı sorunlarının
henüz yeni bařlamıř
bireylere yönelik

Üçüncül önleme:
Ruh sağlığını tedavi
etme ve saęlam
kalan iřlevlerin
korunması

Madde-6'da Aile Danışmanlığı

- İlgili maddenin a-b-c şıkları doğrudan aile danışmanlığı alanı ile ilişkili,
- Özellikle çocuk ve ergenlerin ruh sağlığının korunması için, doğum öncesinden itibaren tedbirlerin alınması
- Çocuk ve aileyi kapsayacak koruyucu ve geliştirici hizmetler (psikoeğitim, psiko-sosyal destekler)

Peki biz toplumsal talepleri karşılıyor muyuz?

2000'li yıllarda artan toplumsal talepler karşılanıyor mu?

Üniversitelerde arařtırmalar?

Aile dernekleri?

Sahada aile danışmanları? SAHA????

Önleyici-
gelişimsel aile
danışmanlığı
sahaya
yansiyabiliyor
mu?

Çocuk odaklı: Ebeveyn yetkinliklerini artırma, çocuk-ergen problemleri vb.

Eş odaklı: Çiftin uyumu, evlilik öncesi ve sonrası psikoeğitimler vb.

Aile odaklı: Aile içi etkileşimi yapılandırma ve destekleme, boşanmaya uyum, engelli & yaşlı vb üyesi olan aileler, yurt dışında & göç eden aileler vb.

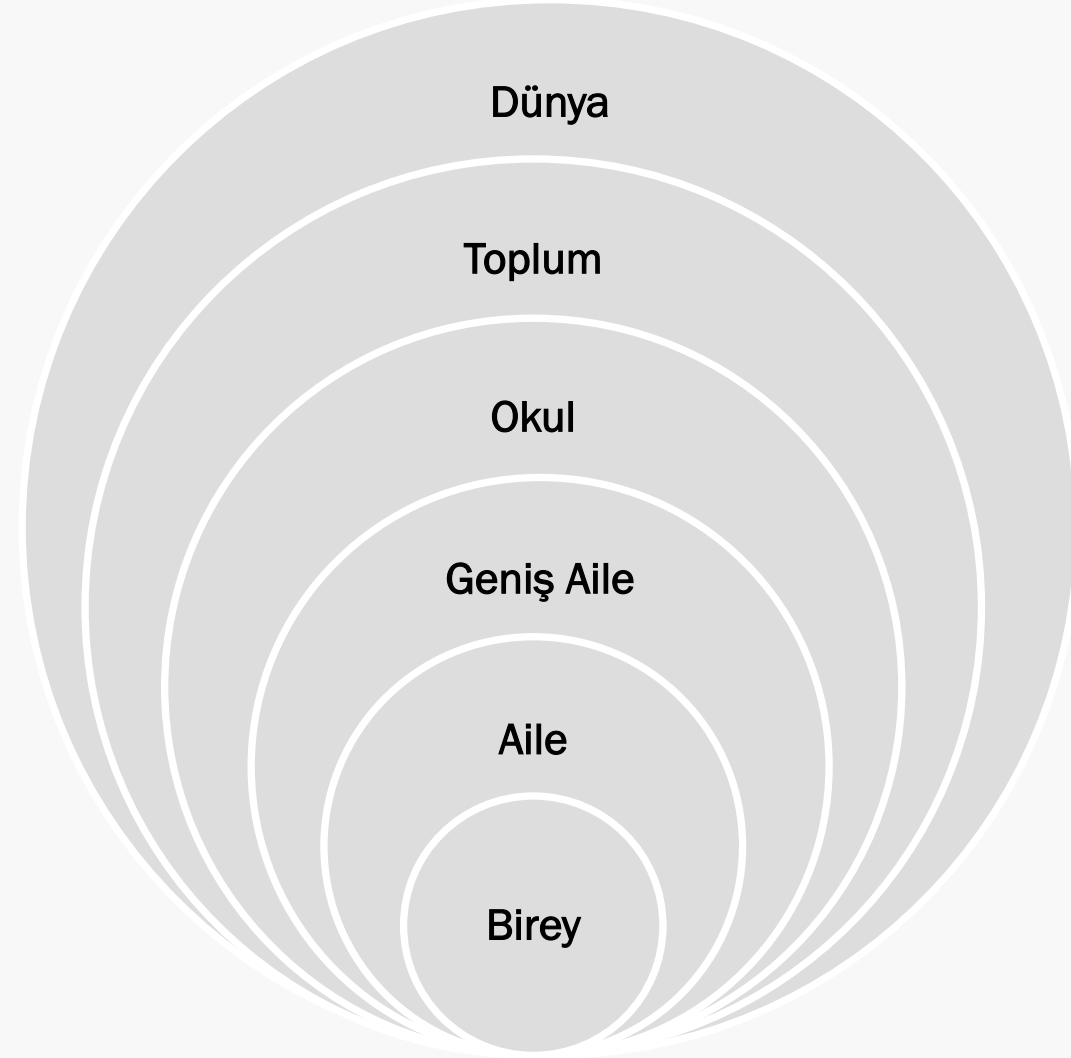
Saha Neresi????

- Aile danışma merkezleri mi???
- Aile bakanlığına bağlı merkezler mi???
- SHM
- **TEMEL SAHA = Okullar**

OKUL Temelli Aile Psikolojik Danışmanlığı Nedir??

Dipnot: Minuchin Yapısal Aile Terapisi kuramını sorunlu okul bölgesinde çalışırken geliştirmiştir.

Aile yaşam sistemi

Okul temelli aile danışmanlığı

- 18 milyon öğrenci = 18 milyon aile
- Yaklaşık (anne-baba-2 çocuk)= **72 milyon**
- MEB'te 35 bin psikolojik danışman
- 242 RAM

PDR kökenli aile danışmanlarının sunabileceği hizmetler:

- **Gelişim** odaklı ebeveyn çocuk ilişkisi (aile rehberliği)
- **Problemlili** (sınav kaygısı, devamsızlık) çocukların ailelerine psikolojik destek
- **Problem davranışları** olan çocukların ailelerine psikolojik destek
- **Engelli** çocukların ailelerine psikolojik destek
- **Bağımlı** (madde-teknoloji) çocukların ailelerine psikolojik destek
- **Boşanma sürecindeki** çocuklara ve ailelerine psikolojik destek

BOŞANMA

- Ailede ani kriz
- Aile üyeleri için **travmatik** bir yaşantı
- Yeniden toparlanmak için desteğe ihtiyaç var

- NASIL???
- NELER YAPILABİLİR????

Boşanma Süreci Danışmanlığı

■ Her yıl mahkemelerde 450 bin boşanma dosyası

■ **Boşanma sürecinde:**

- Boşanmış aile çocuklarına psikoeğitim
- Velayeti almış anne ve çocuklar için psikoeğitim
- Büyükebeveyn ve çocuklar için psikoeğitim
- Öğretmenlere konsültasyon programı
- Çocuk odaklı boşanma arabuluculuğu
- Velayeti almayan babaya bireysel destek (Baba-evlat ilişkisi)

Çocuk Boşanmaya Uyum Programı:

İçerik:

- Oturum: Boşanma kavramı
- Oturum: Boşanmaya ilişkin duygu ve düşünceler
- Oturum: Boşanma sonrası aile yaşamı
- Oturum: Kendini tanıma
- Oturum: Etkili iletişim becerileri
- Oturum: Öfke kontrolü
- Oturum: Çatışma çözme becerileri
- Oturum: Geleceği planlama
- Oturum: Grup sürecinin genel tekrarı
- Oturum-izleme: Aile Ortamı

Velayeti Almış Anne Boşanmaya Uyum Programı:

İçerik:

- Oturum: Boşanma kavramı
- Oturum: Boşanmaya ilişkin duygular
- Oturum: Olumsuz duygularla baş etme
- Oturum: Ebeveynlik-ortak sorumluluklar
- Oturum: Anne-çocuk ilişkisinde pozitif disiplin
- Oturum: Güçlü aile
- Oturum: Yaşam stresörleri
- Oturum: Kariyer planlama
- Oturum: Amaç oluşturma-Umut geliştirme
- Oturum: Genel tekrar

PDR lisans + ?????

Teorik:

- Temel sistemik kuramlar (Bowen, Minuchin, Haley, Satir)
- Pozitif aile terapisi

Beceri:

- Süpervizyon destekli uygulamalı eğitim